

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.IV.37.523/2024/8.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke

Dr. Dobó Viola előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt bíró

Dr. Hajas Barnabás bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: Dr. Kemény Balázs Krisztián kamarai jogtanácsos

Az alperes: Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal

Cím1

Az alperes képviselője: Dr. Megyesi Dániel kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Szegedi Törvényszék
102.K.701.421/2023/10. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Törvényszék 102.K.701.421/2023/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 140.000 (azaz száznegyvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az esedékesség napjáig 70.000 (azaz hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állami adó- és vámhivatal által közzétett illetékbevételi számlára. A fizetendő illeték ezen ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a Cím5 szám alatt működő, Név1 megnevezésű kereskedelmi egységében (a továbbiakban: üzlet) a kötelező akcióval érintett 20-féle termékkategória termékeit oly módon értékesítette, hogy az akciós újságban, valamint az üzlet bejárata mellett elhelyezett vitrines plakáton feltüntette az akció tényét, a termékek eredeti árát és akciós árát, valamint az akció mértékét. Az árcsökkentéssel érintett termékek mellé kihelyezett polccímkéken az alábbi tájékoztatás szerepelt: „Felperes1 sokkal többet ad, mint 10%! 10% hatásági akció”.

[2] Az alperes, mint fogyasztóvédelmi hatóság 2023. július 10-én hatósági ellenőrzést végzett az üzletben a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírt kötelező akció szabályainak ellenőrzése tárgyában. Az alperes a helyszíni ellenőrzés során megállapította, hogy a kötelező akcióval érintett 20 termékkategória vonatkozásában a felperes jogszabályi kötelezettsége ellenére nem tüntette fel az árcsökkentés pontos, százalékos mértékét. Az ellenőrzés során tapasztaltak alapján az alperes még ugyanazon a napon hivatalból hatósági eljárást indított.

[3] Az alperes felhívására a felperes úgy nyilatkozott, hogy a kedvezmény mértékét minden árcsökkentéssel érintett termékről a bejáratnál kihelyezett tájékoztató táblán (vitrines plakát), és az akciós újságban is feltüntették, ezen felül azt a hatóságnak még az akciót megelőzően cégkapun beadott adatszolgáltatás is tartalmazza. Az üzletben valamennyi termék elérhető volt és többszörös készlet is rendelkezésre állt a fogyasztók részére.

[4] Ilyen előzményeket követően alperes a 2023. szeptember 5. napján kelt, BK/FGYV/00539-4/2023. ügyiratszámú határozatával a felperes terhére 10.000.000,- forint összegű bírságot szabott ki. Indokolásában megállapította, hogy az ellenőrzés időpontjában a Korm. rendelet 1. számú mellékletében meghatározott 20-féle termékkategóriába tartozó termék esetében a felperes a termék mellett feltüntette az árcsökkentés tényét, ugyanakkor annak százalékos mértékét nem az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően jelezte. A termékek mellett feltüntetett adatokból csak annyi derült ki, hogy az alkalmazott árcsökkentés mértéke sokkal több, mint 10%, de az, hogy pontosan mennyi, nem. Ezzel megsértette a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglaltakat, amely 2023. június 30. napján lépett hatályba.

[5] A bírság mértékét az alperes a Korm. rendelet 5. § (2) bekezdésének a) pontja alapján állapította meg. A szankció kiszabása körében hivatkozott a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 2. § (3) bekezdés c) pontjában, illetőleg a 9. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekre is azzal, hogy a Korm. rendelet 5. § (2a) bekezdésében foglalt különös méltánylást érdemlő körülményt nem tárt fel, ekként felperessel szemben a figyelmeztetés szankció alkalmazásának nem volt helye, a Szankció tv. 10. § (1) bekezdésében foglalt mérlegelési körülményekre is figyelemmel döntött.

A kereseti kérelem és a védírat

[6] Az alperes határozatával szemben a felperes keresettel élt, melyben elsődlegesen a határozat megsemmisítését, másodlagosan a határozat megsemmisítése mellett az alperes új eljárásra kötelezését kérte. A felperes keresetében a jogsérelem körében előadta, hogy az alperesi határozat sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. és 5. §-át, a 62. §-át, valamint a 63-64. § rendelkezéseit, továbbá a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerinti jogsértés nem áll fenn. A jogszabályi rendelkezés az árcsökkentés mértékének „termék mellett” feltüntetést írja elő, de kifejezetten nem rendelkezik arról, hogy ez a kifejezés pontosan mit takar, nem szűkíti le a kereskedő lehetőségeit.

[7] Az alperesnek kötelessége volt a tényállás körében annak észlelése, hogy különös méltánylást igénylő esetről volt szó. Azzal, hogy az alperes ezt figyelmen kívül hagyta, megsértette az észszerűség, jóhiszeműség, tisztesség, pártatlan eljárás törvényi, alaptörvényi és az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt követelményeit.

[8] Érvelése szerint a Korm. rendelet diszkriminatív, egyes kereskedőkre nem vonatkozik, továbbá sérti az Európai Unió működéséről szóló szerződés áruk szabad áramlására és a vállalkozás szabadságára vonatkozó rendelkezéseit. A szabályozás alkotmányellenes is, előírásai nincsenek összhangban a rendelet céljával.

[9] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a jogszabály *expressis verbis* határozza meg a feltüntetés helyét – „a termék mellett” –, ami sem a nyelvtani, sem a rendszertani jogértelmezés szerint nem értelmezhető úgy, hogy a termék képe mellett, a felperes téves jogértelmezésének elfogadása a vitás jogszabályi rendelkezést kiüresítené. Figyelmeztetés jogkövetkezményt nem alkalmazhatott, mert nem csekély súlyú jogsértés valósult meg. A bírság összegét pedig a Korm. rendelet tételesen, termék kategóriánként határozta meg.

A jogerős ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kiemelte, hogy az alperes döntését a Korm. rendelet rendelkezéseire alapította, melyet a Kormány az Alaptörvény kilencedik és tizedik módosításának megfelelő különleges jogrendben, az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése szerinti eredeti jogalkotói hatáskörben hozta meg. A megalkotásának célja – a jogszabály címének megfelelően – a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése. Mivel a különleges jogrend esetében a Kormány jogalkotói mozgástere nagyobb, mint normál jogrendben, ezért lehetősége volt arra is, hogy a Korm. rendelet szabályainak elsődlegességét írja elő egyes törvényi rendelkezésekhez (pl. Fgytv. és Szankció tv.) képest. Ennek lényege pedig az, hogy a hivatkozott törvényi rendelkezések helyett a Korm. rendelet szabályait kell figyelembe venni.

[11] A bíróság álláspontja a bírság jogalapját illetően az volt, hogy a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése 2023. június 29-ig „a termék vonatkozásában”, ezt követően a „a termék mellett” írja elő az alkalmazott árcsökkentés tényének és pontos százalékos mértékének feltüntetését. Nem tartalmaz semmilyen rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a kötelezettségnek a termék fotója mellett szereplő tájékoztatással is eleget lehetne tenni. A termék szó a szavak általános jelentése szerint a termék fizikai valójára, nem pedig fotójára utal, ezért a nyelvtani értelmezés az alperes álláspontját erősíti. A jogszabáymódosítás

pontosítást tartalmazott, egyértelművé tette, hogy fizikai értelemben a termék mellett is fel kell tüntetni - többek között - az árcsökkentés pontos, százalékos mértékét. A jogszabály rendszertani értelmezése is azt támasztja alá, hogy a jogalkotó a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésével már a jogszabálymódosítás előtt a termék mellett fizikailag elhelyezendő tájékoztatást kívánt előírni.

[12] Megállapította, hogy a felperes megsértette a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettségét azáltal, hogy 20 termékkategória esetében nem tüntette fel a termék mellett az árcsökkentés pontos, százalékos mértékét, a felperes által alkalmazott „legalább 10%” fordulat az akció elnevezéseként értelmezhető, a jogszabály által előírt pontos százalékos meghatározásként nem.

[13] A bírság kiszabása körében a bíróság kiemelte, hogy a Korm. rendelet 5. § (2) bekezdésében meghatározott bírságösszeg tételes, a jogszabály a fogyasztóvédelmi hatóságnak mérlegelési mozgásteret nem enged, ettől az alperes csak különös méltánylást érdemlő körülmény fennállása esetén térhetett volna el, a figyelmeztetés alkalmazását kellett mérlegelnie a Korm. rendelet 5. § (2a) bekezdésében foglaltak alapján.

[14] Egyetértett az alperessel abban, hogy különös méltánylásra nem ad alapot az a körülmény, hogy a felperes a fogyasztóknak széleskörű tájékoztatást nyújtott, jogszabályi kötelezettségének tett eleget. A bíróság álláspontja szerint a fogyasztóknak a jogszabályban kifejezetten elő nem írt úton, pl. reklámújságban nyújtott tájékoztatást legfeljebb olyan esetben lehet különös méltánylást érdemlő körülményként értékelni, ha a termék melletti tájékoztatás elhelyezésének valamilyen, a kereskedőn kívül álló, objektív akadály van. A felkészülési idő hiányát sem minősítette a bíróság ilyen objektív akadállynak, mivel a Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésének pontosítása is hatályba lépett 10 nappal az ellenőrzés előtt.

[15] A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes kellőképpen feltárt tényállás alapján jutott arra az okszerű következtetésre, hogy jelen ügyben különös méltánylást érdemlő körülmény nem merült fel.

[16] A bíróság az Alkotmánybíróság 3004/2024. (I.12.) AB határozatára utalással indokolatlannak tartotta az Alkotmánybíróság előtt a Korm. rendeletben előírt kötelező akciók, illetve a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó kötelezettség megsértése esetén alkalmazandó objektív, tételes bírság alaptörvényellenességének megállapítására irányuló eljárás kezdeményezését.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[18] Kifejtette, hogy az alperes, valamint az elsőfokú bíróság határozata nyilvánvalóan okszerűtlen, az hibás jogértelmezésen nyugvó, a jogbiztonság kívánalmával össze nem egyeztethető módon meghozott döntések, mely által jelentős mértékű anyagi kárt okoztak a felperesnek. Emellett álláspontja szerint nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének az olyan döntés, amely nincs figyelemmel a hibás jogalkotással teremtett joghézagra.

[19] Felperes szerint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EuB) előzetes döntéshozatali eljárása is indokolt a készlettartásra és a folyamatosságra vonatkozó rendelkezések kapcsán, ugyanis e körben több peres eljárás felfüggesztésére került sor az

Európai Bíróság előtt a C-557/23 számú eljárásra figyelemmel, továbbá annak tisztázása érdekében, hogy a vonatkozó Korm. rendeletben előírt kötelező bírság kiszabása jogszerű-e, mivel a jogszabály tulajdonjogot, a vállalkozás szabadságát, az ármeghatározás jogát alapvetően korlátozza.

[20] Előadta, hogy a helyszíni ellenőrzés során az alperes hatóság által készített fényképfelvételeket sem az alperes, sem a bíróság nem értékelte, noha azok tartalma kétséget kizáróan megfelel a Korm. rendeletben írt kötelezettségeknek, ezáltal nem tettek eleget tényállástisztázási kötelezettségüknek.

[21] Arra is hivatkozott, hogy az árcsökkentés ténye, mértéke, valamint ezek feltüntetésének módja, helye, formája kapcsán a jogalkotó nem határozott meg értékelhető kötelezettségeket, így ezek hiánya sem lett volna a terhére értékelhető, melyet a bíróság elmulasztott mérlegelni. A feltárt tényállásból megalapozatlan, okszerűtlen és jogszabálysértő következtetéseket vont le. A felperes szerint az elsőfokú bíróság döntése továbbá sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdését, mert abból nem derül ki, hogy pontosan mi volt a társasággal szemben fennálló kötelezettség, a kötelezettség teljesítésének mi lett volna a hatóság és a bíróság által elfogadott módja, ezen túlmenően az ítélet jogi indokolása az ügy alapjául szolgáló anyagi jog hivatkozott rendelkezései téves értelmezésén alapul.

[22] Álláspontja szerint a jogerős ítélet a jogértelmezés során a Kúria BH2022.217., BH2021.335., BH2023.44. számon közzétett határozatától is eltért, mert tévesen ítélte meg a hivatkozott Korm. rendelet célját, hiszen az nem a fogyasztók tájékoztatásának módját rendezte, hanem tájékoztatási kötelezettséget írt elő a norma címzettjének, melyet bármilyen módon (így reklámújságban történő tájékoztatással is) végre lehetett hajtani. Ha a jogalkotói cél az lett volna, hogy az árcsökkentés tényét és mértékét a termék mellett (fizikálisan) a polcon kell feltüntetni, úgy az erről explicit rendelkeznie kellett volna. A jogszabály nem írja elő, hogy pontosan hol szükséges a termék mellett feltüntetni az árcsökkentés tényét és mértékét, ezért jelen tényállás mellett szankciót alkalmazni megalapozatlan és jogszabálysértő. Fenntartotta azon állítását, hogy a termék polcán, a termék mellett, valamint a reklámkiadványaiban is feltüntette az árcsökkentés tényét és mértékét. Az intézkedés el nem fogadása esetén is a többlet tájékoztatás méltányolandó körülmény lett volna a szankcionálás során.

[23] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet indokolása megfelelően levezetett érvelést tartalmaz, a bíróság a felperes valamennyi kifogását elbírálta és kellően megalapozott döntést hozott. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének alapja nem áll fenn, mert a hivatkozott C-557/23. számú ügy más jogszabályi környezetre vonatkozott.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felülvizsgálati kérelem – az alábbiakban kifejtettek szerint – nem megalapozott.

[25] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés, valamint 100. § (2) bekezdés *b)* pont alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogsértések körében vizsgálhatja felül.

[26] A Kúriának a felülvizsgálattal érintett körben abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettségének, az abban előírtak szerint eleget tett-e. A jogsértés fennállását illetően a felperes alapvetően az elsőfokú bíróság jogértelmezését vitatta.

[27] Az ellenőrzés időpontjában hatályos Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerint a kereskedő köteles az árcsökkentéssel érintett termék mellett az annak vonatkozásában alkalmazott árcsökkentés tényét és pontos százalékos mértékét is feltüntetni. A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése 2023. június 30. napjáig a „termék vonatkozásában”, ettől az időponttól kezdve a már a „termék mellett” írja elő az árcsökkentéssel érintett terméknel alkalmazott árcsökkentés tényének és pontos százalékos mértékének feltüntetését.

[28] A Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése tartalmazza, hogy az árcsökkentés tényére és mértékére is utaló tájékoztatást az üzletben jól látható helyre ki kell függeszteni, valamint a reklámtevékenységéhez kapcsolódóan az online felületen fel kell tüntetni.

[29] A fenti jogszabályi rendelkezések együttes értelmezését a Kúria a felperes hasonló ténybeli alapokon nyugvó Kfv.VI.37.460/2024/7. szám alatt meghozott ítéletében már elvégezte. A két ügy tényállása csak annyiban tér el, hogy a hivatkozott ügyben a kereskedő az árcsökkentés %-os mértékét csak a kiadványaiban és a vitrines plakátokon tüntette fel, míg jelen ügyben a termékek mellett is szerepelt az árcsökkentésre utaló felirat. Ellenben mindkét ügyben azonos anyagi jogi kérdésként merült fel, hogy miként kell értelmezni a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt „termék mellett” kifejezést.

[30] E körben a Kúria elvi jelleggel mutatott rá, hogy a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt „termék mellett” kifejezés a szóban forgó tárgy (áru) közvetlen közelében, annak valamelyik oldalán való megjelenítését jelenti, amely kötelezettség nem teljesíthető a Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléssel. Hangsúlyozta továbbá, hogy a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése és a 4. § (2) bekezdése között nincs feltételes vagy helyettesítési viszony. E követelmények egymás mellett lévők, konjunktívák, vagyis egyaránt teljesítendőek (Kfv.VI.37.460/2024/7. Indokolás [36])

[31] A fenti megállapításokkal a Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa egyetért, ezért azokat a jogértelmezéssel összefüggésben jelen felülvizsgálati kérelem elbírálása során is követendőnek tartotta, attól eltérni nem kívánt. A jelen ügyben a jogértelmezés szempontjából – szemben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal – az sem releváns hivatkozás, hogy a jogalkotó nem differenciál a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében, az árcsökkentés mértékének feltüntetését, mint valamennyi kereskedőt terhelő kötelezettséget egységesen szabályozta, ezért a különböző értékesítési formáknak (üzletben vagy online) az árcsökkentés módjának értelmezésére semmilyen kihatása nincs.

[32] Téves a felülvizsgálati kérelem azon állítása is, hogy – ami a jogszabályi kötelezettség tartalmának és a teljesítés módjának meghatározását illeti – mind a Korm. rendelet szabályozása, mind a jogerős ítéleti döntés indokolása hiányos és nem egyértelmű.

[33] Az elsőfokú bíróság az ítélet [26]-[43] bekezdéseiben részletesen vizsgálta a Korm. rendelet megalkotásának jogalkotói célját, majd ennek fényében elvégezte a vitatott rendelkezések nyelvtani és rendszertani értelmezését is, melyből okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a rendelet felhatalmazásának keretei között gyakorolta, jogértelmezése helyes, döntése megalapozott és jogszerű.

[34] A bíróság jogértelmezése mindenben megfelel az Alaptörvény 28. cikkében előírt alkotmányos követelménynek, hiszen abból indult ki, hogy a szabályozás a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt (a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése) szolgál. Az ítéletben a Korm. rendelet vita tárgyává tett tételes előírásait egyéb jogértelmezési módszerek alkalmazásával, valamint a jogalkotói céllal és az Alaptörvénnyel

(tizedik módosítás) összevetve értelmezte, ennek következtében nem állapítható meg a Kúria BH2022.217., BH2021.335., BH2023.44. számon közzétett határozataitól való eltérés. A Kúria az eltéréssel összefüggésben utal a Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozatában lefektetett kritériumokra, mely szerint a jogkérdésben való eltérés csak akkor állapítható meg, ha az ügyek közötti ügyazonosság fennáll. A felperes által felhívott határozatokban a Kúria egyrészt eltérő tényállások és más anyagi jogi háttér kapcsán vizsgálta a bírói jogértelmezés megfelelőségét, másrészt a felperes az általános hivatkozáson túlmenően maga sem mutatta be, hogy miben látja az egyes határozatoktól való eltérés okát, ezért a felperes ezen felülvizsgálati érvelése nem tekinthető megalapozottnak.

[35] A felülvizsgálati kérelemnek a jogalkotói cél téves megállapítására vonatkozó állítása alatt a felperes valójában a bíróság jogértelmezésének helyességét vonta kétségbe, mely jogi hivatkozást a fentiekben megjelölt kúriai döntések egyértelműen cáfolják.

[36] A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerint a kereskedőnek a termék mellett (a polccímként) nemcsak az árcsökkentést tényét, de az árcsökkentés pontos százalékos mértékét is fel kell tüntetnie, mely előírás teljesítésének a felperes által az ellenőrzés napján alkalmazott „Felperes1 sokkal többet ad, mint 10%!” felirat nem tekinthető, az alkalmazott „fordulat” legfeljebb akció elnevezéseként értelmezhető. Mindebből az következik, hogy az alperes a rendelkezésre álló bizonyítékok (jegyzőkönyv, fotók) alapján jogszerűen kifogásolta a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése pontjában foglaltak hiányos teljesítését, ezért a jogsértés megállapítása és a szankció alkalmazása a felperessel szemben a tényállás tisztázási kötelezettség megsértésére hivatkozással alappal nem kifogásolható.

[37] Az elsőfokú bíróság továbbá részletesen elemezte az Alkotmánybíróság döntéseinek felhívásával a felperesnek az alkalmazott jogszabályban előírt tételes bírság szankció alkotmányosságai aggályaival összefüggő érveit és kellő indokát adta, hogy miért utasította el a Korm. rendelet alaptörvényellenességének megállapítására irányuló eljárás kezdeményezését. Az ítélet indokolása e vonatkozásban is megfelel a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében előírt tartalmi követelményeknek.

[38] A felülvizsgálati kérelem a bírság jogalapjának vitatása körében mindössze arra utalt, hogy a jogsértés megállapítása esetén a reklámkiadványokban adott „többlettájékoztatót” az alperesnek legalább a szakcionálás során méltányolandó körülményként kellett volna figyelembe venni.

[39] A Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés a) pontjában határozza meg a jogsértő magatartást, amelyet tételes bírsággal szankcionál. A bírság mint szankció alkalmazása a jogsértő magatartás megvalósítójával szemben kötelezően alkalmazandó, a jogalkotó kimentési okot nem határozott meg. Az alperesnek a bírság összege meghatározása terén mérlegelési lehetősége nem volt, a bírság kiszabásától pedig csak abban az esetben tekinthetett el, ha valamely különös méltánylást érdemlő körülményre figyelemmel a Korm. rendelet 5. § (2a) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazhatónak találta. Míg a jogsértésről döntés nem mérlegelés kérdése, azonban a különös méltánylást érdemlő körülmény értékelése az alperes anyagi jogi mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés. {Kfv.III.37.238/2024/6. Indokolás [24], [27]}

[40] A Kúria gyakorlatában különös méltánylást érdemlő körülmény olyan körülmény vagy élethelyzet lehet, amelyet nem kizárólag a kérelmező alakít, nem kizárólag tudatos cselekmények következtében áll be, hanem a fél akaratán kívüli események és történések is szerepet játszanak. Önmagában sem a plakát, sem az akciós újság terjesztése nem eshet a különös méltánylást érdemlő körülmények körébe, mert ezzel kiüresedne a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében írt előírás az üzletláncok körében. {Kfv.III.37.238/2024/6. Indokolás [39]-[40]}

[41] Különös méltánylást érdemlő körülményként felperes olyan okra nem hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében, amely azt igazolná, hogy ellenőrzési körén kívül nem tudott megfelelően eleget tenni a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében jogszabályi követelménynek, ezért az alperes eljárásában a bírság kiszabása helyett a Korm. rendelet 5. § (2a) bekezdése szerinti figyelmeztetést jogszerűen nem alkalmazhatta.

[42] A felperes jelen eljárásban is kérte az eljárás felfüggesztését az EuB előtt C-557/23. szám alatt indult előzetes döntéshozatali eljárásra hivatkozással.

[43] A Kp. 32. §-a folytán alkalmazandó Pp. 126. § (2) bekezdése értelmében az eljáró bíróság a saját eljárását felfüggesztheti akkor is, ha más bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás eredményének bevárása szükséges. Az eljáró bíróságnak – jelen ügyben a Kúriának – ilyen esetben azt kell vizsgálnia, hogy a más bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatal a saját eljárásban releváns-e, továbbá, hogy maga is indokoltnak tartja-e a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás eredményének bevárását. Az EuB-hoz előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány ugyanis nem teszi kötelezővé más, folyamatban lévő eljárások – így a jelen felülvizsgálati eljárás – felfüggesztését (BH2018.203.).

[44] A Kúria hasonló tényállás mellett meghozott döntéseiben (Kfv.VI.37.460/2024/7., Kfv.III.37.398/20247.Kfv.III.37.238/2024/6.) már kifejtette, hogy Az EuB előtt indult C-557/23. számú eljárás befejeződött, így az eljárás felfüggesztése iránti felperesi indítvány okafogyottá vált. A 2024. szeptember 12-én meghozott ítélet (ECLI:EU:C:2024:737) az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 6/2022. (I. 14.) Korm. rendeletet és annak módosításait vizsgálta. Az EuB arra az álláspontra helyezkedett, hogy ellentétes az uniós joggal az olyan nemzeti intézkedés, amely veszélyhelyzetre hivatkozással egyrészt arra kötelezi a kereskedőt, hogy bizonyos, a rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékeket hatósági áron és a kereskedőnél készleten lévő, a referenciaévben rögzített átlagos napi mennyiségben árusítson, másrészt az e nemzeti intézkedésben előírt kötelezettségek megsértése esetére kötelező jelleggel bírság kiszabását írja elő. Jelen per tárgya ellenben más jogszabályon alapuló, a fogyasztói érdekeket védő, az árkedvezményrel érintett termékekre vonatkozó, a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében foglalt árcsökkentés feltüntetésének az értelmezése volt, ekként a két ügy között párhuzam nem vonható, az EuB döntése jelen perben nem alkalmazható.

[45] Összességében tehát a keresetet elutasító elsőfokú ítélet a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem jogszabálysértő, a benne foglalt megállapítások nem sértik a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[46] *A Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésének helyes értelmezése szerint a kereskedőnek a termék mellett (a polccímken) nem csak az árcsökkentés tényét kell feltüntetnie, annak pontos százalékos mértékét is meg kell határozni. Az előírás teljesítésének nem felel meg a felperes által alkalmazott „Felperes1 sokkal többet ad, mint 10%!” felirat, mert az legfeljebb „akció” elnevezéseként értelmezhető.*

Záró rész

[47] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdésének megfelelően, a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

[48] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért köteles az alperes részére a felülvizsgálati eljárásban felmerült, a csatolt költségjegyzéken felszámított mértékű költséget megfizetni a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdés alapján.

[49] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) szerint a tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdésében foglalt mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontjában előírt módon számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték a felperest terheli a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) és (6) bekezdése alapján. A felperesnek az illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlára kell megfizetnie.

[50] A Kúria a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés e) pontja alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint az adóazonosító számot közleményként fel kell tüntetni.

[51] A Kúria a fizetendő illeték esedékességének időpontját az Itv. 78.§ (4) bekezdése alapján határozta meg.

[52] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. január 28.

Dr. Kalas Tibor sk.
a tanács elnöke
bíró

Dr. Dobó Viola sk.
előadó

Dr. Balogh Zsolt sk.
bíró

Dr. Hajas Barnabás sk.
bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos sk.
bíró